

Đề thi THPT quốc gia Môn Ngữ Văn 12

Thời gian: 180 phút

Phần I: Đọc hiểu (3 điểm)

Văn bản 1

Hãy gấp máy tính, tắt điện thoại để nói và cười!

“Chúng ta đang sống trong một thế giới số, nơi mọi hoạt động từ những sinh hoạt thường ngày đến những sự kiện đặc biệt, từ công việc đến vui chơi giải trí, chúng ta đều tự gắn chặt với thế giới số.

F. A (Forever Alone) là một khái niệm ám chỉ những người hướng nội, ít hoặc không có bạn bè, thích tận hưởng cảm giác cô đơn một mình.

Bởi vì rất dễ hiểu, tự thoả hiệp với bản thân bao giờ cũng dễ hơn thoả hiệp với những người khác. Biểu hiện của những người F. A là luôn kêu ca về tình trạng độc thân của mình, nhưng lại luôn gắn chặt cuộc sống với môi trường "ảo" Internet, bất kể ngày hay đêm, bất kể ngày thường hay lễ tết.

Cuộc sống của chúng ta đang diễn ra trên Facebook, Twitter, Youtube... chúng ta đang tự cô lập mình với thế giới thực, chúng ta đang tự biến mình thành F. A.

Trung bình, hàng ngày mỗi người Việt Nam tiêu tốn 2h đồng hồ vào mạng xã hội, nhưng có lẽ phải nhiều hơn như vậy. Tôi đã từng tự thách thức mình không sử dụng điện thoại, máy tính và internet trong một tuần, và tôi thất bại ở ngày thứ năm.

Dường như tôi đã bị phụ thuộc quá nhiều vào những tin nhắn, vào những cuộc gọi, vào những cập nhật về bạn bè, xã hội xung quanh tôi. Tôi "phát điên" khi không biết mọi việc đang diễn ra xung quanh mình như thế nào, ai đang cần liên lạc với mình và hơn hết, tôi có cảm giác mình đang bị "lãng quên" khi tôi tách mình khỏi thế giới số. Còn bạn thì sao?

Một người bạn Nhật Bản nói với tôi: "Ở Nhật Bản, hầu hết mọi người giao tiếp qua smartphone, từ văn phòng, xuống tàu điện ngầm, và thậm chí là ở trong nhà". Việc này có vẻ như không chỉ xảy ra riêng tại Nhật Bản.

Ở Việt Nam hiện nay, vợ gọi chồng xuống ăn cơm qua Facebook, hai người hẹn nhau đi ăn tối, mỗi người dán mắt vào một cái smartphone, bạn bè hội họp, lại mỗi người ôm khư khư một cái smartphone.

Chúng ta mất dần nhu cầu giao tiếp thực tế. Nếu trẻ con lớn lên trong một môi trường mà nơi đó người ta không có nhu cầu giao tiếp thực tế, chúng sẽ trở thành những người lớn không còn khả năng giao tiếp thực tế.

Điều này đang xảy ra. Càng ngày chúng ta càng giấu mình đằng sau bàn phím và tự đánh mất khả năng giao tiếp của mình. Hàng ngày, thiên hạ kết bạn, tám chuyện với nhau qua các trang mạng xã hội, nhưng lại không thể nói chuyện khi gặp mặt nhau.

Không những vậy, giờ đây mọi người không cần tìm hiểu, tán tỉnh trực tiếp nhau nữa, tất cả đã có Facebook hay các trang mạng xã hội khác. Và khi cần tỏ tình, hãy để Facebook giúp bạn!

Một chuyện thật tưởng như đùa, một anh chàng người Séc-bi tỏ tình với 5.000 người trên Facebook và anh thất bại thảm hại, tất cả những người anh chàng nhắn tin tỏ tình đều từ chối anh ta.

Khái niệm F. A đã dịch chuyển từ những người cô đơn, sang những cả những người có đôi, có cặp. Với tình trạng hai người hẹn hò nhau mà mỗi người tự nói chuyện với cái smartphone của mình, thì thực ra cũng chả khác gì F. A.

Nguy hiểm hơn nữa là khi chính người lớn làm lây lan tình trạng này sang cho trẻ em. Khi các bậc phụ huynh còn đang mải mê với thế giới riêng của mình và bỏ mặc con cái với những chiếc máy tính bảng, thì hoàn toàn dễ hiểu khi con trẻ cũng tự thu mình vào thế giới riêng của chúng. Và điều sau đây hoàn toàn có thể xảy ra: một thế hệ F. A mới sẽ ra đời thừa kế lại chính hội chứng F. A của cha mẹ chúng.

Vì vậy, các thanh niên hãy thôi phàn nàn hay đề cập đến tình trạng F. A của mình. Gập máy tính lại, tắt điện thoại đi. Hãy giao tiếp nhiều hơn với xã hội và tận hưởng cuộc sống thực tại. Các bạn sẽ hết F. A.”

(Theo ICTnews/ Techinasia)

1. Văn bản trên được viết theo cấu trúc nào? (0.5đ)

A. Diễn dịch

C. Song hành

B. Quy nạp

D. Tổng- phân- hợp

2. Trong văn bản trên, F.A là khái niệm dùng để chỉ những người nào? (0.5đ)

3. Anh/ chị có đồng tình với quan điểm của người viết “Gập máy tính lại, tắt điện thoại đi. Hãy giao tiếp nhiều hơn với xã hội và tận hưởng cuộc sống thực tại. Các bạn sẽ hết F. A.” không? Vì sao? (0.5đ)

Văn bản 2

... “Những đêm trăng hiện từ
Biển như cô gái nhỏ
Thầm thì gửi tâm tư
Quanh mạn thuyền sóng vỗ

Cũng có khi vô cơ
Biển ào ạt xô thuyền
(Vì tình yêu muôn thuở
Có bao giờ đứng yên?)

Chỉ có thuyền mới hiểu
Biển mệnh mông như lòng nào
Chỉ có biển mới biết
Thuyền đi đâu, về đâu

Những ngày không gặp nhau
Biển bạc đầu thương nhớ
Những ngày không gặp nhau
Lòng thuyền đau - rạn vỡ”

(Trích Thuyền và biển - Xuân Quỳnh)

1. Văn bản trên viết bằng thể thơ nào? (0.25)

2. Đọc đoạn thơ, anh/ chị liên tưởng đến tác phẩm nào đã được học? Hãy chỉ ra những điểm tương đồng và khác biệt giữa tác phẩm đã học với đoạn thơ trên. (0.75đ)
3. Chỉ ra một biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong khổ thơ sau. Nêu ngắn gọn hiệu quả thẩm mỹ của biện pháp nghệ thuật ấy. (0.5đ)

*Những ngày không gặp nhau
Biển bạc đầu thương nhớ
Những ngày không gặp nhau
Lòng thuyền đau- rạn vỡ*

Phần II: Làm văn

Câu 1: Nghị luận xã hội (3 điểm)

Viết bài luận trình bày suy nghĩ về phát biểu sau của nhà hoạt động nhân quyền Mĩ gốc Phi, người được nhận giải Nobel Hòa bình năm 1964:

“Trong thế giới này, chúng ta xót xa không chỉ vì lời nói và hành động của những kẻ xấu, mà còn vì sự im lặng đáng sợ của cả những người tốt”.

Câu 2: Nghị luận văn học (4 điểm)

“Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con đẻ cái mở mặt sau này. Còn mình thì... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rỉ xuống hai dòng nước mắt”

(Vợ nhặt - Kim Lân)

“Thằng nhỏ cho đến lúc này vẫn chẳng hề hé răng, như một viên đạn bắn vào người đàn ông và bây giờ đang xuyên qua tâm hồn người đàn bà, làm rỏ xuống những dòng nước mắt”

(Chiếc thuyền ngoài xa - Nguyễn Minh Châu)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về chi tiết “dòng nước mắt” trong những câu văn trên.

Đề thi thử THPT quốc gia Môn Ngữ Văn 12

Thời gian: 180 phút

Phần I: Đọc hiểu (3 điểm)

Văn bản 1

1) D. Tổng- phân- hợp

2) Trong văn bản trên, F.A là khái niệm dùng để chỉ những người *hướng nội, ít hoặc không có bạn bè, thích tận hưởng cảm giác cô đơn một mình.*

3) Có đồng tình với quan điểm của người viết “*Gặp máy tính lại, tắt điện thoại đi. Hãy giao tiếp nhiều hơn với xã hội và tận hưởng cuộc sống thực tại. Các bạn sẽ hết F. A.*”

Vì sự giao tiếp, tương tác thực thể sẽ đưa lại những mối quan hệ thực, nhận được tình cảm thực cũng như khẳng định được giá trị thực của bản thân... Khi đó chúng ta sẽ không còn cô độc nữa.

Văn bản 2

1) VB được viết bằng thể thơ ngũ ngôn (năm chữ) (0.25đ)

2)

- Đoạn thơ có thể khiến người đọc liên tưởng đến bài thơ viết về tình yêu đã được học trong chương trình là: *Sóng* (Xuân Quỳnh) (0.25đ)

- Điểm giống nhau (0.25đ)

+ Thể thơ năm chữ với âm điệu độc đáo

+ Viết về biển nhưng thể hiện khát vọng tình yêu cũng như những suy tư triết lý về tình yêu.

+ Thể hiện nét đậm thắm, nữ tính chân thành của hồn thơ Xuân Quỳnh

+ Sử dụng thủ pháp ẩn dụ, nhân hoá; sáng tạo hình tượng song trùng: (*Biển- em, thuyền- anh/ Sóng- em*)

- Điểm khác biệt (0.25đ)

+ Cùng thể hiện những khám phá của Xuân Quỳnh về tình yêu nhưng *Sóng* diễn tả những cảm nhận về sự tương đồng giữa sóng với người phụ nữ khi yêu; và bên cạnh sóng, nữ sĩ còn sáng tạo hình ảnh bờ trong sự gắn bó với sóng như anh và em trong tình yêu. Trong khi đó, *Thuyền và biển* qua việc diễn tả sự gắn bó tha thiết giữa thuyền và biển để khẳng định khát vọng về tình yêu đẹp đẽ, thủy chung của nhân vật trữ tình.

+ Ở *Sóng*, nữ sĩ khám phá sóng để từ đó nâng sóng lên thành một biểu tượng của khát vọng tình yêu; ở *Thuyền và biển* cặp hình ảnh thuyền- biển trở thành một biểu tượng của tình yêu thủy chung, vĩnh cửu của mọi lứa đôi.

3)

- Chỉ ra một trong những biện pháp nghệ thuật sau: điệp cấu trúc; đăng đối; nhân hoá, ẩn dụ. (0.25đ)

- Nêu hiệu quả thẩm mỹ của một trong các biện pháp nghệ thuật: (0.25đ)

+ Thủ pháp điệp cấu trúc và đăng đối tạo nhịp thơ cân xứng hài hoà trầm bổng, thăng giáng; đồng thời tạo sự sóng sánh, hô ứng trong cảm xúc của hai đối tượng...

+ Biện pháp nhân hoá biến thuyền- biển vốn là những sự vật vô tri vô giác trở thành những sinh thể có hồn, có tâm trạng có nỗi niềm, nên hình ảnh thơ cũng gợi cảm

hơn, đầy sinh động hơn; mặt khác, làm cho hình ảnh thiên nhiên trở nên rất gần gũi, giúp nhà thơ diễn tả một cách tinh tế, ý nhị những cảm xúc và khát vọng tình yêu...

+ Biện pháp ẩn dụ: *Biển bạc đầu thương nhớ/ Lòng thuyền đau- rạn vỡ* khiến cho câu thơ diễn tả sắc nét, ám ảnh nỗi nhớ nhưng khi xa cách trong tình yêu của con người. Từ hình ảnh bọt sóng trắng xóa- sóng bạc đầu, nhà thơ liên tưởng đến nỗi tương tư nhớ thương đến bạc trắng mái đầu của những tình nhân xa cách nhau; và từ hình ảnh con thuyền nằm phơi nắng trên bờ cát với lòng thuyền khô vỡ, nứt nẻ, nhà thơ lại hình dung sự rạn vỡ, đau đớn của lòng người trong li biệt. Có thể nói, bằng cách này, Xuân Quỳnh đã diễn tả nỗi nhớ trong tình yêu thật ám ảnh và tài hoa.

Phần II: Làm văn

Câu 1: Nghị luận xã hội (3 điểm)

Viết bài luận trình bày suy nghĩ về phát biểu sau của nhà hoạt động nhân quyền Mĩ gốc Phi, người được nhận giải Nobel Hòa bình năm 1964:

“Trong thế giới này, chúng ta xót xa không chỉ vì lời nói và hành động của những kẻ xấu, mà còn vì sự im lặng đáng sợ của cả những người tốt”.

* **Về kĩ năng:** Biết viết bài nghị luận xã hội với các bước theo quy định chung, kết cấu chặt chẽ, diễn đạt không mắc lỗi, dẫn chứng cụ thể, sinh động.

* **Về kiến thức:** Có thể có nhiều cách luận giải khác nhau nhưng phải đạt những nội dung sau:

I. Mở bài- giới thiệu vấn đề (0.25đ)

II. Thân bài

1) Giải thích (0.5)

- Giải thích ý nghĩa các cụm từ:

+ “*Kẻ xấu*”: là những người có tâm địa xấu xa, gây ảnh hưởng xấu đến mọi người và môi trường xung quanh, đến cộng đồng

-> “*Lời nói và hành động của kẻ xấu*”: những lời dối trá, giễu cợt, gièm pha, kích bác...; những hành động côn đồ, lưu manh, làm tổn hại đến tinh thần và cả thể chất của người khác; đến lợi ích chung của cộng đồng

+ “*Người tốt*”: những người có lối sống đúng đắn, tâm hồn trong sáng nhân hậu, hiểu biết đúng – sai, phải- trái ở đời.

+ “*Im lặng*”: không hành động, không phản ứng, thờ ơ hoặc hèn nhát, quay lưng với mọi chuyện diễn ra xung quanh.

-> “*Sự im lặng đáng sợ của người tốt*”: thái độ thờ ơ, bàng quan, thiếu trách nhiệm với cộng đồng của những người vốn có bản tính tốt đẹp

- Ý nghĩa của nhận định: Bày tỏ thái độ phê phán đối với những người có tâm địa độc ác chuyên dùng lời nói hoặc hành động làm tổn hại đến người khác và cả những người vốn bản tính tốt đẹp nhưng thờ ơ, vô cảm, thiếu trách nhiệm với cộng đồng.

2) Bàn luận (2.0đ)

a) Lí giải

- * Tại sao chúng ta xót xa vì lời nói và hành động của những kẻ xấu?
- * Tại sao chúng ta còn xót xa với cả *sự im lặng đáng sợ của người tốt?*

b) Chứng minh

c) Bình luận

Có những khi người tốt lên tiếng đã phải lãnh nhận những hậu quả đáng tiếc và đáng buồn, tuy nhiên hãy tin tưởng đó chỉ là cá biệt và tạm thời, kết cục cuối cùng sẽ giúp mang lại sự công bằng, tốt đẹp cho xã hội...

3) Liên hệ bản thân (0.5đ)

- Không có những lời nói và hành động xấu
- Dũng cảm đứng lên đấu tranh với cái xấu, cái ác trong xã hội
- Tuyên truyền, cổ động những người xung quanh mình để tạo nên một cộng đồng tốt đẹp và dũng cảm

Câu 2: Nghị luận văn học (4 điểm)

“Chao ôi, người ta dựng vợ gả chồng cho con là lúc trong nhà ăn nên làm nổi, những mong sinh con đẻ cái mở mặt sau này. Còn mình thì... Trong kẽ mắt kèm nhèm của bà rỉ xuống hai dòng nước mắt”

(Vợ nhặt - Kim Lân)

“Thằng nhỏ cho đến lúc này vẫn chẳng hề hé răng, như một viên đạn bắn vào người đàn ông và bây giờ đang xuyên qua tâm hồn người đàn bà, làm rỏ xuống những dòng nước mắt”

(Chiếc thuyền ngoài xa - Nguyễn Minh Châu)

Trình bày cảm nhận của anh/chị về chi tiết “dòng nước mắt” trong những câu văn trên.

1	Mở bài - Giới thiệu về nhà văn Kim Lân và truyện ngắn <i>Vợ nhặt</i>, nhà văn Nguyễn Minh Châu và truyện ngắn <i>Chiếc thuyền ngoài xa</i> + Hai nhà văn đều thể hiện rõ tư tưởng nhân đạo, nhân văn trong sự nghiệp VH + Hai tác phẩm khắc họa tình người, tình mẹ, trong đó chi tiết “dòng nước mắt” là một phương tiện biểu hiện.	0,5
2	Thân bài a) Cảm nhận chi tiết “dòng nước mắt” trong Vợ nhặt * Giới thiệu diễn biến dẫn đến chi tiết- nêu hoàn cảnh xuất hiện dòng nước mắt của bà cụ Tứ - mẹ Tràng: tình huống truyện anh Tràng nhặt vợ, diễn biến tâm trạng bà cụ Tứ * Cảm nhận, phân tích chi tiết “dòng nước mắt”: - Là biểu hiện của nỗi đau khổ, tủi phận: con lấy vợ vào giữa ngày đói khiến bà	1,0

	lão vừa mừng lại vừa tủi, vừa lo lắng... + Giọt nước mắt chỉ “rỉ” ra hiếm hoi bởi cả đời đã cạn khô nước mắt trong những tháng ngày khốn khổ đắng đặc... + “Kẽ mắt kèm nhèm” là sự hiện hình của một bức chân dung đầy khổ hạnh của người phụ nữ nông dân lớn tuổi - Là biểu hiện của tình mẫu tử thiêng liêng: thương con thất lòng * Đánh giá: - Giá trị nội dung: Dòng nước mắt đã thể hiện giá trị hiện thực và giá trị nhân đạo sâu sắc: + Hiện thực: phơi bày tình cảnh xã hội những năm trước cách mạng, trong nạn đói 1945 + Nhân đạo: cảm thông thương xót; tố cáo xã hội; trân trọng ngợi ca vẻ đẹp tâm hồn người mẹ - Đặc sắc nghệ thuật: chi tiết nhỏ nhưng nội dung ý nghĩa truyền tải lớn; diễn tả nội tâm nhân vật đặc sắc	
3	b) Cảm nhận chi tiết “dòng nước mắt” trong Chiếc thuyền ngoài xa * Giới thiệu diễn biến dẫn đến chi tiết- nêu hoàn cảnh xuất hiện dòng nước mắt của NĐBHC: câu chuyện gia đình hàng chài, diễn biến tâm trạng NĐBHC * Cảm nhận, phân tích chi tiết “dòng nước mắt”: - Là biểu hiện của nỗi đau đớn: gia cảnh nghèo khó bế tắc -> tình trạng bạo lực trong gia đình không có lối thoát -> câu chuyện thằng con phạm vào tội ác trái luân thường đạo lý không thể giải quyết, nỗi lo lắng về sự phát triển nhân cách lệch lạc của con đã không tìm được giải pháp... - Là biểu hiện của tình mẫu tử thiêng liêng: thương con thất lòng, khi chồng đánh không hề có bất kì phản ứng nào, nhưng hành động của thằng con khiến chị như sự tĩnh, như bị một viên đạn xuyên qua tâm hồn để thức dậy nỗi đau tận cùng * Đánh giá: - Giá trị nội dung: Dòng nước mắt đã thể hiện giá trị hiện thực và giá trị nhân đạo sâu sắc: + Hiện thực: phơi bày tình cảnh xã hội những năm sau chiến tranh và đêm trước thời kì Đổi mới 1986 + Nhân đạo: cảm thông thương xót; trân trọng ngợi ca vẻ đẹp tâm hồn người mẹ - Đặc sắc nghệ thuật: chi tiết nhỏ nhưng nội dung ý nghĩa truyền tải lớn; diễn tả nội tâm nhân vật đặc sắc	1,0
4	c) So sánh	0.75

	* Điểm tương đồng - Về nội dung: + Đều là những dòng lệ của người phụ nữ, của người mẹ trong hoàn cảnh nghèo đói và khốn khổ + Đều là “giọt châu của loài người”, giọt nước chan chứa tình người trào ra từ tâm hồn những bà mẹ giàu lòng vị tha, đức hi sinh + Đều góp phần thể hiện giá trị hiện thực và nhân đạo của tác phẩm: phản ánh hiện thực xã hội trong những thời điểm khác nhau; thể hiện tấm lòng thương cảm đối với bi kịch của con người và sự trân trọng vẻ đẹp tình đời, tình người của tác giả. - Về nghệ thuật: Đều cho thấy ngòi bút miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế, sâu sắc của hai nhà văn qua việc lựa chọn chi tiết đặc sắc * Điểm khác biệt - Về nội dung: Hoàn cảnh riêng của 2 nhân vật khác nhau- nước mắt cũng mang những nỗi niềm riêng + Chi tiết dòng nước mắt của bà cụ Tứ gắn với tình huống anh cu Tràng “nhặt” được vợ; bà cụ cảm thấy ai oán, xót thương cho số kiếp đứa con mình và cũng xót tủi cho chính thân phận mình. Nhưng phía trước bà cụ là ánh sáng của hạnh phúc nhen nhóm + Còn dòng nước mắt của người đàn bà hàng chài chan chứa sau sự việc thằng Phác đánh lại bố để bảo vệ mẹ và hoàn cảnh éo le, ngang trái của gia đình bà đã diễn ra trước mắt nghệ sĩ nhiếp ảnh Phùng; người phụ nữ vùng biển này thấy đau đớn, nhục nhã vì không thể giấu được bi kịch gia đình, vì thương xót, lo lắng cho con. Phía trước chị là một màu mù xám, bế tắc - Về nghệ thuật thể hiện: Để khắc họa chi tiết dòng nước mắt, Kim Lân sử dụng hình thức diễn đạt trực tiếp, giản dị, Nguyễn Minh Châu dùng cách diễn đạt ví von, hình ảnh. (0,5)	
	d) Lí giải * Vì sao giống? Giống về nội dung vì cùng hướng đến: + Từ nỗi đau -> đề xuất giải pháp cách mạng + Từ vẻ đẹp tâm hồn -> ca ngợi vẻ đẹp người phụ nữ VN truyền thống -> cùng là những nhà văn hiện thực và nhân đạo sâu sắc	0,5

	* Vì sao khác? - Hoàn cảnh khác và tương lai khác do được viết trong những bối cảnh khác nhau (KL từ sau khi CM thành công nhìn lại viết nên mang cảm quan lạc quan; NMC nhìn trong hiện tại nên không dám chắc chắn tin tưởng ở tương lai) - PCNT của mỗi tác giả khác biệt không trộn lẫn	
	Kết luận - Khẳng định vấn đề: vẻ đẹp và sức mạnh của dòng nước mắt người mẹ - Khẳng định giá trị tác phẩm và vị trí của tác giả trên văn đàn	0,25

TUYENSINH247.COM